

Informatiefiche voor ondernemingen

REACH

Op 1 juni 2007 trad de Europese Verordening Reach (Registratie, evaluatie en autorisatie van chemische producten) in werking. Het basisprincipe van REACH is dat een bedrijf voor alle stoffen die het produceert, verwerkt of doorgeeft aan klanten, de risico's moet inventariseren en maatregelen moet aanbevelen (en voor het eigen bedrijf ook moet nemen) om die risico's te beheersen. Belangrijke pijler hierbij is de registratie van alle chemische producten die in de Europese Unie worden gebruikt.

De eerste belangrijke fase van Reach, de preregistratie, liep van 1 juni 2008 tot 1 december 2008 en was een absolute voorwaarde om van de overgangstermijnen voor de uiteindelijk registratie gebruik te kunnen maken. Voor nieuwe stoffen of stoffen waarvoor geen preregistratie werd uitgevoerd, geldt het principe "no data, no market": deze stoffen mogen niet meer vervaardigd, gebruikt of in de handel gebracht worden zonder voorafgaande registratie, met bijbehorende studie naar de gevaarseigenschappen en blootstellingsscenario's.

Voor bepaalde gebruiken van gevaarlijke stoffen zal bovendien een vergunning aangevraagd moeten worden. Andere gebruiken zullen zelfs helemaal uitgesloten worden.

In het kader van Reach werden vier rollen voor bedrijven vastgelegd, die elk hun specifieke verplichtingen hebben :

- *fabrikant* is iedereen die in de EU een stof produceert.
- *importeur* is iedereen die verantwoordelijk is voor de invoer van een registratieplichtige stof.
- *distributeur* is iedereen die een stof (als dusdanig of in een preparaat) opslaat en voor derden in de handel brengt (met inbegrip van detailhandelaren).
- *downstream gebruiker* is iedereen die een stof (als dusdanig of in een preparaat), gebruikt bij industriële activiteiten of beroepsactiviteiten en niet de fabrikant of importeur is.

Hieronder zijn een aantal downstream gebruiker-subrollen beschreven :

- *formuleerders* (bedrijven die stoffen of preparaten verwerken in andere preparaten)
- *professionele gebruikers* (bedrijven zoals reinigingsbedrijven, schildersbedrijven, vleeswarenindustrie, verpleeg- en ziekenhuizen, wegenbouwbedrijven, ...)
- *Industriële gebruikers* (gebruikers van chemische stoffen en preparaten in de industrie)
- *producenten van voorwerpen* (bedrijven die voorwerpen maken die chemische stoffen bevatten)

Let op : een bedrijf kan meerdere van deze rollen combineren voor verschillende stoffen en kan bijvoorbeeld fabrikant zijn van één stof en downstream gebruiker voor een andere stof zijn.

Fabrikanten en importeurs van stoffen hebben onder meer volgende verplichtingen :

- Elke registratieplichtige chemische stof die ze produceren of importeren in een hoeveelheid van 1 ton of meer, registreren bij het Europees Agentschap voor Chemische stoffen (ECHA).
- Een technisch dossier (laten) opstellen met gegevens over de fysisch-chemische, toxicologische en eco-toxicologische eigenschappen van de stof en indien meer dan 10 ton/jaar gefabriceerd of geïmporteerd wordt een veiligheidsbeoordeling (laten) uitvoeren en een chemisch veiligheidsrapport (laten) opstellen
- Als de stof als gevaarlijk is ingedeeld, een veiligheidsinformatieblad (VIB) opstellen en dit doorgeven aan downstream gebruikers en distributeurs.

Producenten en importeurs van voorwerpen moeten onder meer :

- Invoerders van voorwerpen moeten stoffen (verwerkt in voorwerpen) registreren als de hoeveelheid van de stof in het voorwerp meer is dan 1 ton/jaar per producent en de stof bedoeld is om bij normale of redelijkerwijs te voorziene gebruiksomstandigheden vrij te komen (bvb geparfumeerde gommen)
- de risicobeheersmaatregelen voor gevaarlijke stoffen en preparaten uit het VIB invoeren.
- aan afnemers en op verzoek aan consumenten informatie verstrekken over de stoffen verwerkt in de voorwerpen om het veilig gebruik van de voorwerpen mogelijk te maken.

- ingeval van zeer risicovolle stoffen in een voorwerp, voldoende informatie aan alle afnemers verstrekken om een veilig gebruik van dat voorwerp mogelijk te maken
- bij ontvangst van een veiligheidsinformatieblad (VIB) met blootstellingsscenario's voor stoffen en preparaten controleren of het gebruik in de blootstellingsscenario's is afgedekt. Als het gebruik niet is afgedekt, informatie verstrekken aan de fabrikant of importeur van de stof om zo een geïdentificeerd gebruik ervan te maken, of bij afwijkend gebruik zelf een chemische veiligheidsbeoordeling uitvoeren (hoeveelheid stof meer dan 1 ton/jaar per producent) en het gebruik bij het Europees Agentschap voor Chemische stoffen (EChA) melden.

Downstream gebruikers moeten onder meer:

- De instructies over de veiligheid van geregistreerde chemische stoffen opvolgen en werken volgens de aanbevolen risicobeheersmaatregelen.
- In geval het VIB een blootstellingsscenario voor hun gebruik bevat, de voorgeschreven risicobeheersmaatregelen in de eigen organisatie invoeren.
- Als het gebruik van een stof afwijkt van het gebruik opgegeven bij de oorspronkelijke registratie (niet-geïdentificeerd gebruik), de leveranciers informeren over hun gebruik met als doel daar een geïdentificeerd gebruik van te maken of zelf een chemisch veiligheidsrapport (laten) opstellen en het gebruik melden bij het Europees Agentschap voor Chemische stoffen (ECHA) (bij een tonnagengrens van 1 ton/jaar of meer).
- Voor de werkplek een risicobeoordeling uitvoeren en daarop afgestemde risicobeheersmaatregelen treffen.

Distributeurs moeten onder meer:

- Alle informatie over chemische stoffen (blootstellingsscenario's, risicobeheersmaatregelen, nieuwe informatie over gevaarlijke stoffen, VIB etc.) doorgeven aan de gehele toeleveringsketen.
- Informatie over het gebruik van een stof of preparaat doorgeven aan fabrikanten of importeurs
- Voor de vormen van gebruik waarvoor ze informatie hebben verstrekt, relevante blootstellingsscenario's en andere relevante informatie over het veilige gebruik van een chemische stof opnemen in een eigen veiligheidsinformatieblad (VIB).
- Aan afnemers en op verzoek aan consumenten, informatie over stoffen verwerkt in voorwerpen verstrekken om het veilig gebruik van voorwerpen mogelijk te maken.

De registraties van stoffen zelf moeten ingediend worden drie en een half, zes of elf jaar na de inwerkingtreding (dus respectievelijk in 2010, 2013 en 2018), afhankelijk van het tonnage en de karakteristieken van de stof. Hoe gevaarlijker de stof en hoe groter de gebruikte hoeveelheden, hoe sneller de registratie dient te gebeuren. Wanneer het om een nieuwe stof gaat of wanneer er geen preregistratie is uitgevoerd, geldt het principe "no data, no market": deze stoffen mogen niet vervaardigd of in de handel gebracht worden zonder voorafgaande registratie.

Eerste stap in de implementatie van Reach is in elk geval een inventarisatie van de gebruikte chemische stoffen en het bepalen van de rol van het bedrijf voor elk van deze stoffen. Op basis van deze inventarisatie kan dan bepaald worden of registratie voor bepaalde stoffen dient te gebeuren.

Meer info :

http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/specifieke_domeinen/chemie/REACH

http://echa.europa.eu/home_en.asp

www.senternovem.nl/reach - bevat onder meer een rol identificatie tool

U kan met uw vragen ook terecht bij Voka - Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen : Katrien Moens, adviseur milieu en RO – tel. 052/339833 – katrien.moens@voka.be